

Forsøgsprojekter til landdistriktpuljens 1. ansøgningsrunde 2020

Projekttitel	Ansøger	Kommune	Tilskud	Beskrivelse
Forprojekt for etablering af "Dansk Videnscenter for Tang"	GGAP ApS	Odsherred	180.375,00	Ansøger ønsker at etablere Dansk Videnscenter for Tang, der skal medvirke til, at Danmark bliver førende indenfor tangproduktion. Centeret skal samle og formidle viden om tang - herunder bygge bro mellem forskning og praktisk anvendelse af tang og bidrage til at fremme bæredygtig produktion og anvendelse af tang til gavn for klima, miljø og menneskers sundhed. Der søges midler til et forprojekt, der skal afklare, hvordan et center bedst kan etableres i Odsherred, hvis tre meget forskellige kystlinjer gør det muligt at producere og høste en lang række tangarter. Der skal bl.a. etableres et advisory board, foretages en interessen- og ressourceanalyse, udvikles på en årlig tilbagevendende tangfestival samt udarbejdes en plan for organisering og finansiering af videnscenteret. Centeret skal give offentlig adgang til oplevelser og læring om tang og fungere som et supplement til Geoparkens øvrige attraktioner.
Feldballemodellen - den grønne landsbykøbmand	Administrationsbygningen Ebeltoft	Syddjurs	350.000,00	Købmanden i Feldballe har valgt at gå på pension, og der er ikke en ny forpagter klar til at overtage købmanden. En initiativgruppe fra Feldballe vil gerne drive købmanden videre i en fællesejet selskabskonstruktion, som har fokus på den grønne omstilling. Der er derfor søgt midler til at udvikle konstruktionen for det fællesejede selskab og til at udvikle en forretningsmodel for en grøn købmand. I løbet af projektet skal der arbejdes med opstart og organisering. Der skal gennemføres en analyse af grønne forretningsmodeller og virksomhedsformer, der skal belyse, hvilke grønne tiltag købmanden skal iværksætte. Endelig skal der udvikles en forretningsmodel. Som netværkspartnere indgår bl.a. Feldballe Friskole, Friland og Progressiv Udvikling Feldballe (PUF). Projektet har derudover en samarbejdspartner i Distriktsrådet for Feldballe og Omegn.
Partnerskabet for Ressource Eksperimentarium	Rådhuset Odsherred	Odsherred	340.000,00	Odsherred Kommune har en stor mængde affald i form af byggematerialer og møbler. Kommunen er blevet god til at få sorteret affaldet, men vil gerne være bedre til at recirkulere byggematerialerne på en måde, der sikrer, at de i videst muligt omfang anvendes til samme formål, som de oprindeligt er lavet til. Der hvor det ikke er muligt, skal materialerne bevare deres værdi gennem en funktionsændring til f.eks. hylder, borde mv. Både byggematerialer og nye produkter ønskes solgt gennem et nyoprettet selskab bestående af kommunen selv, foreninger, frivillige og virksomheder. Overskuddet skal deles ligeligt mellem kommunens foreninger og fritids- og kulturaktiviteter. Projektet har søgt medfinansiering til en projektleder, som skal mobilisere de forskellige partnere, facilitere projektet samt indsamle og dokumentere erfaringer fra projektet bl.a. i en rapport og en video. I projektet indgår netværkspartnere som bl.a. Odsherred Erhvervsforum, Vallekilde Hørve Idrætsforening og Vig Festival. Projektet vil ansætte borgere på kanten af samfundet som en del af projektet.

fra urt til tekstil for krop og hjem	Pia Heike Johansen	Odsherred	154.000,00	I Odsherred kommune er der 517 får med 1,8 lam fordelt på 74 landbrug. Hvert år klippes fårene op til to gange og lammene én gang. Det giver i alt 3 tons uld, som lige nu primært graves ned, kasseres eller brændes, fordi det ikke kan lønne sig at sende uldet til Danmarks eneste spinderi på Fyn. Samtidig er der i kommunen et stort antal kunstnere, designere, kunsthåndværkere og hobbyhåndarbejdere, som anvender uld og andre tekstilfibre i deres arbejde. De køber som regel deres materialer fra den anden side af jorden, og får det fragtet til Danmark. Projektet vil etablere en kooperativ organisation, som skal kombinere lokal og gammel viden om fremstilling og farvning af garn med ny viden om bæredygtig småskala tekstilproduktion af høj kvalitet. Der er søgt midler til at undersøge og afklare, hvilke lokale ressourcer og kompetencer der er relevante for etablering og konsolidering af en kooperativ organisation omkring bæredygtig tekstilproduktion og til at udvikle retningslinjer for kvalitetssikring og markedsføring for et lokalt brand for bæredygtig tekstilproduktion.
Bornholm - et casestudie i potentialet for selvforsyning med proteinkilder	Bornholms Landbrug & Fødevarer	Bornholm	150.000,00	Projektets formål er at undersøge og demonstrere, hvordan det bornholmske samfund kan blive mere selvforsynende med proteiner til erstatning for de proteinkilder, der i dag importeres til øen. Derved vil projektet bidrage til en grøn omstilling og bæredygtig udvikling på Bornholm. Projektet vil undersøge perspektiverne i at udnytte forskellige proteinafgrøder samt den blå biomasse - dvs marin biomasse - i fødevarerproduktionen på nye måder og styrke den lokale viden og kapacitet til en grøn omstilling. Samtidig vil projektet skabe generel viden på området, der vil være relevant for andre lokal- og ø-samfund i forhold til, hvordan man kan blive selvforsynende med proteinkilder og styrke en cirkulær økonomi. I projektet gennemføres en analyse af den nuværende protein-selvforsyningsgrad, foretages en vurdering af miljømæssige og økonomiske konsekvenser ved øget anvendelse af lokale proteinkilder samt af det markedsmæssige behov for sojafri produkter. Endelig skal der gennemføres forsøg med udnyttelse af maritime proteinkilder i fødevarerproduktionen.
Sammenhængskraft i landsbyerne	Landsbyforum Stevns	Stevns	59.266,81	Landsbyforum Stevns blev stiftet i 2019. Foreningen tegner sig for 18 stevnske medlemsbyer og yderligere 3, som er tilknyttet som samarbejdspartnere. Med projektet vil Landsbyforummet ansætte en landdistriktskoordinator, der kan styrke og forankre samarbejdet imellem de 18 landsbyer og sætte gang i landsbyernes grønne udvikling. Udover at ansætte landsbykoordinatoren vil projektet etablere 4-5 arbejdsgrupper på tværs af landsbyerne på Stevns. Arbejdsgrupperne skal igangsætte indsatser, der har fokus på tiltag, der skaber grønnere og mere bæredygtigt liv i landsbyerne. Indsatserne vil blive opkvalificeret med eksperthjælp. Projektet indledes med et kick-off møde i regi af Landsbyforummet. I projektet indgår Udvikling Stevns/Stevns Erhvervsråd som netværkspartner.
Change - Djursland	Business Djursland	Business Djursland	445.500,00	Projektet vil igangsætte en folkelig bevægelse, hvor bæredygtighed og innovation er drivende og samlende kræfter på Djursland. Projektet skal understøtte borgere med grønne og bæredygtige idéer i at folde disse ud til nye grønne og innovative projekter og virksomheder. Samtidig vil projektet synliggøre nuværende bæredygtige og grønne virksomheder og projekter, og aktivere dem som rollemodeller for kommende iværksættere og projektmagere. Konkrete aktiviteter er en bæredygtighedsuge og en bæredygtighedsevent. Bæredygtighedsugen er et tilbud til alle borgere på Djursland, hvor de enten bare kan samle inspiration eller kan deltage med egne ideer i innovationsforløb faciliteret af uddannede bæredygtighedsagenter. Forløbene foregår hos en række bæredygtighedsværter, der er virksomheder eller miljøer, som kan være rollemodeller i en grøn omstilling. Til en efterfølgende Bæredygtighedsevent deles ugens erfaringer, og alle iværksættere tilbydes at få lavet en igangsætningsplan. Målet er en årlig tilbagevendende uge og event.

Bæredygtig turisme og bæredygtige spisesteder på Bornholm	Bornholms Landbrug & Fødevarer	Bornholm	238.369,94	Bornholm har 184 spisesteder, men ikke mange er certificerede indenfor bæredygtighed. Derfor er der et uudnyttet potentiale for at præge spisestederne i en bæredygtig retning. Projektet vil bl.a. gennemføre workshops for de lokale spisesteder, lokale producenter af rå- og fødevarer og lokale leverandører af vand, el og affaldshåndtering. I projektet vil man også tage på en studierejse til Gøteborg, som de seneste 4 år har ligget nr. 1 i Global Destination Sustainability Awards samt screene spisesteder med henblik på certificering. Projektet vil ydermere gennemføre en analyse af muligheder og udfordringer for bæredygtighed hos spisestederne. Projektets mål er, at 2-3 spisesteder på Bornholm bliver certificerede indenfor Green Restaurants-ordningen og får det økologiske spsemærke, at 3-4 spisesteder bliver "screenet" med henblik på at Green Restaurants-ordningen og det økologiske spsemærke kan opnås på sigt, samt at hovedparten af de bornholmske spisesteder får viden om, hvordan de kan arbejde med bæredygtighed og opnå certificering. Projektet har 2 projektpartnere i Horesta og Center for Regional Turismeforskning og 3 netværkspartner i BOFA, Destination Bornholm og Gourmet Bornholm.
Vi bygger og bor klimaneutralt på landet	Grobund Brenderup	Nordfyn	162.439,00	Foreningen Grobund Brenderup er sammen med Brenderup Højskole i gang med at etablere en klimaneutral off-grid bosætning i landsbyen Brenderup på Vestfyn. Intentionen er at udvikle en hel bydel med 20-40 bæredygtige boliger. Foreningen oplever, at klimaorienterede bosættere er usikre på, hvordan et bæredygtigt hus skal udformes i praksis. Formålet med dette projekt er at udarbejde en offentlig tilgængelig eksempelsamling over klimaneutrale huse. Samlingen er rettet både mod interessenter i den konkrete bosætning i Brenderup og mod andre, der vil gå en klimavenlig vej i forhold til bosætning. I kataloget skal der indgå beregninger af klimaaftryk på forskellige typer af eksempelhuse, information om materialevalg, et forslag til off-grid energiforsyning, et forslag til vand/spildevandsanlæg samt information om betydningen af boligens størrelse på klimaaftrykket.
Igangsætning og udvikling af netværk med henblik på en grøn og bæredygtig fælles identitet på Langeland	Turist- og Erhvervsforeningen Langeland	Langeland	250.000,00	Turist- og Erhvervsforeningen Langeland ser grundet den nye erhvervsfremmelov og etablering af Destination Fyn, et behov for at etablere et netværk for de små, lokale aktører inden for oplevelsesturisme. Projektet vil arbejde på at skabe en fælles grøn og bæredygtig identitet for virksomhederne. Identiteten skal vise, hvordan virksomhederne har indarbejdet FN's verdensmål i deres tilbud, og det skal synliggøres i deres markedsføring. Der vil blive lagt særligt vægt på, om virksomhedernes tilbud fx indeholder lokale fødevarer, produkter fra bæredygtige leverandører, er affaldsfrie, indeholder genbrug og/eller genanvender materialer og er vandneutrale.
Fra Købmand til Kurbad - grøn energi fra naturen i Rækker Mølle	Rækker Mølle Foreningsråd	Ringkøbing-Skjern	395.000,00	Der søges midler til delprojektet "Grøn energi fra naturen i Rækker Mølle" i det samlede projekt "Fra Købmand til kurbad", der har til formål at omdanne den lukkede købmand i Rækker Mølle i Vestjylland til kurbad, saltsauna og oplevelseslejligheder som udgangspunkt for øget landturisme. De søgte midler skal bruges til at udvikle et samlet bæredygtigt energikoncept for det nye kurbad og implementere det i det samlede byggeprojekt. Energikonceptet skal bruge søen som energikilde ved at udtrække søvarme, der skal indgå som en del af et samlet energisystem med vedvarende energi. Med delprojektet ønsker ansøgerkredsen at demonstrere at købmandsbygningens nye funktioner (herunder kurbad) kan drives med søens egen energi i kombination med solenergi. Hensigten med det samlede projekt "Fra købmand til kurbad" er at skabe Danmarks første energipositive kurbad. Projektet rummer tillige et Experimentarium rettet mod områdets skole, idrætsforeninger mv.

Ærø Eksperimentet - En Fælles Forskel	Ærø Turist- og Erhvervsforening	Ærø	551.050,00	Projektet ønsker at skabe fællesskab omkring nye tiltag, der kan understøtte en grøn omstilling på Ærø. Målet er, at Ærøborgerne skal bidrage til regeringens mål om en CO2-reduktion på 70% inden 2030. Det skal ske gennem Ærø-Eksperimentet. Projektets aktiviteter er bl.a. at oplyse om projektet med særligt fokus på CO2, økonomi og livskvalitet, fysisk og digital borgerinddragelse samt udvikling og igangsætning af forskellige forsøg, der kan skabe viden om Ærøs affald og genbrug, og om hvordan samarbejdet omkring affaldshåndtering mellem borger og kommune kan styrkes. Der skal også udvikles visuel identitet og hjemmeside for eksperimentet og udarbejdes designlinje til digitale og fysiske borgerinddragende aktiviteter. Landdistriktpuljens midler skal anvendes til forsøgene om affald og genbrug. Som netværkspartnere indgår bl.a. Bregninge Lokalråd, Ærø fødenetværk, Ærø Folkeuniversitet og Ærøskøbing Medborgerhus.
Udvikling af fødevarerplatform med fokus på bæredygtighed i Vordingborg Kommune	House of Møn ApS	Vordingborg	247.646,80	Projektet skal skabe synlighed, videndeling og fortællinger omkring bæredygtigt producerede fødevarer fra Møn og Sydsjælland og bygger på et lokalt partnerskab mellem producentforeningen Kultivator og House of Møn. Projektet arbejder bl.a. med opbygning af en fælles platform og et fælles brand for lokale bæredygtige produkter fra Møn og Sydsjælland, etablering af et tværfagligt forum, der skal udarbejde bæredygtighedsstrategier baseret på FN's verdensmål, samt events og visualisering af lokale produkter i lokalsamfundet og overfor turister. Projektet gennemføres i tæt samarbejde med Biosfæresekretariatet under Vordingborg Kommune, der bidrager med viden inden for grøn omstilling. Møns Handelsstandsforening, Præstø Handelsstandsforening og Vordingborg Bycentrum indgår som netværkspartnere.
Udvikling af værktøj til værdikædeanalyse hos turismeaktører og lokalsamfund på Lolland-Falster	Lolland Kommune Administrationsbygningen Maribo	Lolland Kommune	412.000,00	Projektets formål er at understøtte den grønne omstilling i turismebranchen og hos lokalsamfund på Lolland-Falster, der har turister tæt inde på livet. Det skal ske ved at udvikle et analyseværktøj til kortlægning af værdikæder hos turismeaktører og lokalsamfund, der gør det nemt for disse at udvikle bæredygtig turisme. Samtidig vil projektet udforske, hvad tyske turister forbinder med bæredygtig turisme med henblik på at understøtte turismeaktørerne i at kunne indfri disse forventninger. Projektet skal bl.a. kortlægge turismesituationen i Kragenæs og på Marielyst samt hos 10-15 små og mellemstore turismevirksomheder - bl.a. gennem borgermøder. Projektet skal også analysere de tyske turisternes præferencer i forhold til bæredygtig turisme på Lolland-Falster. Endelig vil projektet gå i 1:1 kontakt med konkrete turismeaktører og lokalsamfund med forløb, der skal skabe letforståelige handlemuligheder for den enkelte. Projektet gennemføres af Lolland Kommune i ligeværdigt partnerskab med Guldborgsund Kommune og Visit Lolland-Falster.
Bæredygtige Lokale UdviklingsProcesser	Tyge Mortensen	Faaborg-Midtfyn	408.262,50	Projektet introducerer Bæredygtige Lokale Udviklingsprocesser (BLUP). BLUP er en gentænkning af konceptet Lokale Udviklingsplaner, hvor fokus skifter fra anlægsprojekter til udvikling af levende lokalsamfund, der skaber det gode bæredygtige liv for medborgere. Der skal udvikles en metodeværktøjskasse til udvikling, som er frit tilgængelig for kommuner og lokalsamfund. Projektet vil foregå i 7 landsbyer fra 7 landdistriktskommuner forskellige steder i landet, hvor værktøjskassen afprøves. Som en del af projektet oprettes hjemmesiden BLUP.dk, hvor bl.a. værktøjskassen skal findes. Der vil også blive udviklet et kompetenceudviklingsprogram til opkvalificering af kommunale og lokale tovholdere i forhold til at kunne facilitere en BLUP. Endelig vil projektet etablere regionale netværksgrupper for de kommunale landdistriktskonsulenter og lokalsamfund. Projektet rummer også en landsbykonference både som afslutning på projektførelsen, og som en tilbagevendende årlig event.

Verdensarv og partnerprogram skaber bæredygtig turisme	Verdensarv Stevns	Stevns	166.040,95	Projektets formål er at styrke stevnske turismevirksomheders bæredygtighedsindsats og kommunikere denne til potentielle gæster med henblik på at gøre Stevns kendt som en bæredygtig destination. Projektet tager udgangspunkt i det allerede eksisterende partnerskabsprogram Stevns Klint Verdensarv, hvis virksomheder har givet udtryk for, at de ønsker at styrke egen indsats for bæredygtighed ved at arbejde med FN's verdensmål. Samtidig har de efterspurgt en samlet indsats, der kan hjælpe dem på vej. Projektet tilvejebringer den indsats gennem en række aktiviteter: Der etableres, formidles og forankres en kernefortælling, der skal skabe synergi mellem partnerskabsvirksomhedernes bæredygtighedsindsats og et nyt besøgscenter i området i 2022. Der udvikles indsatser, der øger bæredygtigheden hos konkrete aktører og destinationen samlet set. Endelig udvikles der en værktøjskasse som partnerne kan bruge i egen markedsføring. Forventningen er, at arbejdet vil medføre nye samarbejder, der vil udmønte sig i konkrete bæredygtige og grønne initiativer.
Grøn omstilling og bæredygtig turisme- og detailudvikling i Rebild Kommune	Rebild Turistbureau	Rebild	250.000,00	Projektets udgangspunkt er en oplevet stigende efterspørgsel efter bæredygtige produkter og oplevelser inden for turismeerhvervet samt event- og detailbranchen. Projektet skal derfor udvikle en fælles bæredygtighedsstrategi for Rebild som destination med udgangspunkt i kundens møde med turistoplevelser og detailbranchen. Projektet vil skabe relationer mellem aktører i turisme- og detailbranchen på tværs af kommunen samt aktivere og udvikle eksisterende kompetencer indenfor bæredygtighed i begge brancher. Det skal ske bl.a. ved netværksarrangementer, deling af faglige erfaringer og viden, kompetenceudvikling, workshops, en-til-en møder med virksomhederne. Projektet gennemføres af RebildPorten og Business Rebild og har derudover syv netværkspartnere i form af lokale turisme- og detailhandelsaktører.
Havneprojektet - Rådgivning om kystsikring og organisering af sociale aktiviteter på Nysted Havn	Nysted Erhvervs- og Turistforening	Guldborgsund	350.760,98	Projektet er et forprojekt, der søger at klimasikre Nysted Havn, så aktiviteter ved havnen kan fortsætte på bæredygtig vis i fremtiden. Projektet går konkret ud på at tilegne den nødvendige tekniske viden og sikre den brede lokale organisering og forankring, der skal til for at kunne skabe en ny havnefront, der på én gang fungerer som højvandsikring, skaber bedre kajpladser for sejlerne i havnen og danner et udvidet rekreativt areal på land. Foreningen vil bruge muligheden til at skabe et endnu mere livligt og inkluderende havneområde med mulighed for rekreative områder, mulighed for at samles, mødes og være aktiv ved havnen. Projektets hovedelementer er teknisk rådgivning til kystsikring af havnen og arkitektoniske illustrationer af visionen for havneprojektet og en involveringsproces af flere borgere med afholdelse af sociale aktiviteter i forbindelse med udvikling og etablering af den nye klimasikrede havn.
Design af servicerejser, der skaber bæredygtig turisme i form af udvikling af konkrete oplevelsesprodukter. Produkter der skaber mindeværdige og sammenhængende oplevelser for gæster i området Hannæs og Østerild.	Støtteforeningen Hannæs-Østerild	Thisted	293.000,00	Projektets primære formål er, at kyst-, natur- og kulturoplevelser i området Hannæs-Østerild skal gøres til bæredygtig turisme, der er synlig og let at booke. Projektet skal sætte stedbundne potentialer i spil og sikre, at der skabes miljømæssig, social og økonomisk værdi for lokalsamfundets borgere og virksomheder. Foreningen vurderer, at lokalområdet rummer store værdier og turistoplevelser indenfor bæredygtighed, grøn omstilling og unikke oplevelsessteder, som udgør attraktive potentialer for turisme. I dag taler potentialerne dog ikke sammen, og der findes ikke en formidling som kobler oplevelsesstederne og bæredygtig turisme sammen. Tilskuddet fra puljen skal anvendes til en projektleder, som skal facilitere en brugerinvolverende designproces, hvor de stedbundne potentialer identificeres, evalueres og beskrives. Herudover skal projektlederen understøtte en bæredygtig turismeudvikling med fokus på miljømæssige faktorer og understøtte produktudvikling af produkter, der formidler områdets værdier og bæredygtige profil.

Maribo Craft Days	Iværksætter Lolland	Lolland	349.875,00	Maribo Craft Days er en festival, som fejrer unikt håndværk og håndarbejde fra lokale producenter. I 2020 tilføres festivalen gennem dette projekt som noget nyt et fokus på bæredygtighed. Bl.a. inviteres den verdenskendte recycle-art artist Thomas Dambo og hans team til Maribo. Her skal de bl.a. bygge en ikonisk trold af genbrugte materialer i samarbejde med bl.a. FGU Lolland-Falster med henblik på at indlejre bæredygtighed som noget vigtigt i de unges bevidsthed. Projektet vil derudover tilbyde rådgivning til de lokale butikker om, hvordan de kan gøre deres produkter mere bæredygtige, hvordan de kan brande sig selv og hvordan de kan skabe en god bæredygtig oplevelse for festivalens gæster. Der vil også blive udviklet en digital platform, der skal hjælpe med at brande kunsthåndværkere før, under og efter festivalen. Projektet har syv netværkspartner i bl.a. Hemsø Broderi og FGU Lolland-Falster.
RepairLAB Lejre	Lejre Kommune- øverste LOS (IT)	Lejre	344.500,00	Reparationscaféer er et allerede eksisterende koncept med 40 såkaldte netværk, der primært er beliggende i de større danske byer. Formålet med projektet er at afklare, om det eksisterende koncept kan nedskaleres med henblik på at nytænke konceptet i en lokal udgave: RepairLab Lejre. Projektets aktiviteter er en forundersøgelse, der kortlægger form og indhold af RepairLab Lejre, så det matcher landdistrikterne, opstart af RepairLAB Lejre i 5 landsbyer samt udarbejdelse af en RepairLAB-manual, der skal deles med andre Landdistrikter. Manualen skal beskrive, hvordan man opstarter en reparationscafé i et landdistrikt. Projektet samarbejder med foreningen Repair Café Danmark, og der indgår en håndfuld lokale netværkspartnere. Manualen bliver lagt frit tilgængeligt på Lejre Kommunes hjemmeside.
Grøn demokratisk erhvervsudvikling i landdistrikterne	Tænketaanken Demokratisk Erhverv	København	498.667,88	I kommunerne opleves et strukturelt problem i forhold til oprettelse af demokratiske erhverv, idet landdistriktsudvikling typisk forgår i samarbejde med kommunale koordinatører, mens erhvervsudvikling ligger i erhvervshusene. Derfor vil ansøger i samarbejde med Landdistrikternes Fællesråd sætte fokus på grøn og demokratisk erhvervsudvikling i Landdistrikterne ved at koordinere de to områder. Projektet vil udvikle kursusmateriale og et kursus i, hvordan kommuner i hele landet fremmer dannelsen af grønne demokratiske virksomheder særligt i mindre byer og landsbyer. Der er indgået samarbejde med tre grønne virksomheds- og iværksættercases, som lige nu står over for at skulle igangsætte demokratisk virksomhed i landdistrikterne - bl.a. Bornholmsk Havvind og Sol over Brenderup. Projektets resultater lægges frit tilgængeligt for alle igennem vidensbanken i regi af Videnscenter for Landdistrikter.

i alt

6.596.754,86